

Gudsnamnet i Sverige de senaste 500 åren

Denna broschyr presenterar en hemsida som samlat många hundra fotografier av gudsnamnet – יהוה de hebreiska bokstäverna för gudsnamnet, Jehova – från svenska kyrkor, böcker, kläder, mynt/ordnar, konstverk mm.

Från Gustav Vasas söner och flera hundra år framåt i tiden var svenskarna väl medvetna om gudsnamnet. Idag har det fallit i glömska.

Välkommen till den korta presentationen av hemsidan www.gudsnamnet.se.

1: Några exempel från Vasaättens regenter: **Karl IX**

"Jehova är min tröst" Detta var kung Karl IX:s valspråk, som på latin löd *"Iehovah solatium meum"*. Likt sin bror Erik XIV, sin son Gustav II Adolf och sin sondotter, drottning Kristina, hade Karl IX respekt för Guds namn Jehova och använde det ofta i skrift.

Bilderna visar: Kung Karl IX och hans stora staty, kallad Kopparmärra, i centrala Göteborg. Ovan syns den svenska stavningen av de hebreiska bokstäverna, IEHOVAH.

Karl IX: Jehovaorden

I Livrustkammarens information om ordenskedjan står det:

"Karl IX lät inför sin kröning i Uppsala den 15 mars 1607 tillverka en stor ordenskedja. Den kallades Jehovaorden och på ordenstecknet finns de hebreiska bokstäverna för Jehova."

På mittstycket finns namnet Jehova graverat med hebreiska bokstäver, varför man ibland talar om Jehovakedjan.

Förutom kungen skulle sönerna Carl Carlsson Gyllenhielm, Gustav II Adolf och Karl Filip ha var sitt exemplar.

Kedjan har varit utställd i Washington och senare i Minneapolis 1988 då Sverige på olika sätt sökte visa upp landets förmåga i fråga om bl.a. konst och teknik.

De fyra
hebreiska
bokstäverna
för
Gudsnamnet,
JHVH

Gustav II Adolfs bröstharnesk.

Finns i Thüringer
Landmuseum,
Heidecksburg,
Tyskland

Gustav II Adolf, som stred i trettioåriga kriget, anses ha burit det bröstharnesk som vi ser på bilden. Lägg märke till att man tydligt kan se namnet lehova på detta harnesk.

Livfana för kungens kursachsiska infanteriregemente 1631 där gudsnamnet med hebreiska bokstäver fick en framträdande plats

2: Några exempel från kyrkor runt om i landet

Tetragrammaton (JHWH), de fyra hebreiska bokstäverna för gudsnamnet, Jehova.

Två exempel från Storkyrkan i Stockholm

Hemsidan www.gudsnamnet.se visar fotografier med gudsnamnet i över 500 kyrkobyggnader i hela Sverige, från norr till söder. Oftast visas de hebreiska bokstäverna JHVH, som bilderna visar.

Sollentuna kyrka,
Sollentuna

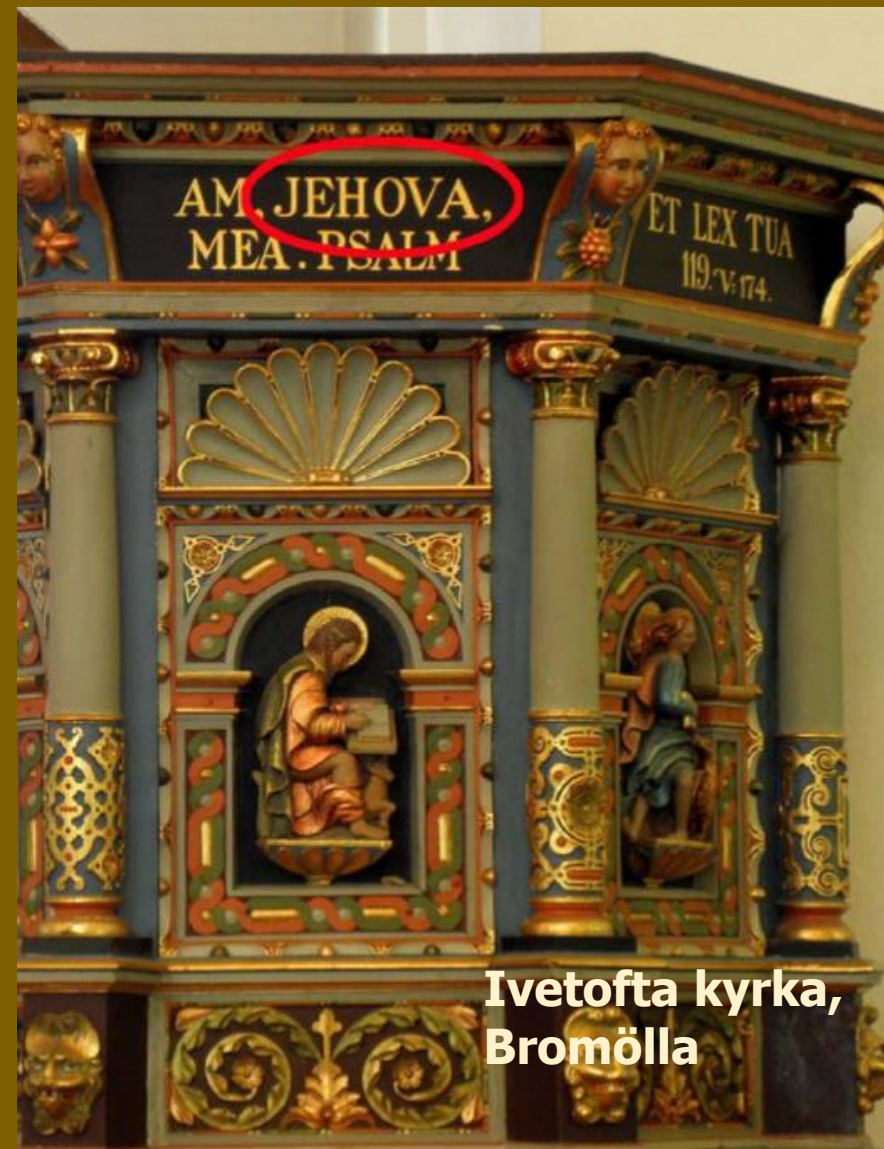

Stenkyrka kyrka,
Skärhamn, Tjörn

Mässhake från 1730,
Allerums kyrka i
Helsingborg

Den svenska uttalsformen, **Jehova**, förekommer också i olika sammanhang, som bilderna visar. För att se samtliga fotografier från kyrkobyggnader klicka på länken:
<http://www.gudsnamnet.se/start.htm>

Ivetofta kyrka,
Bromölla

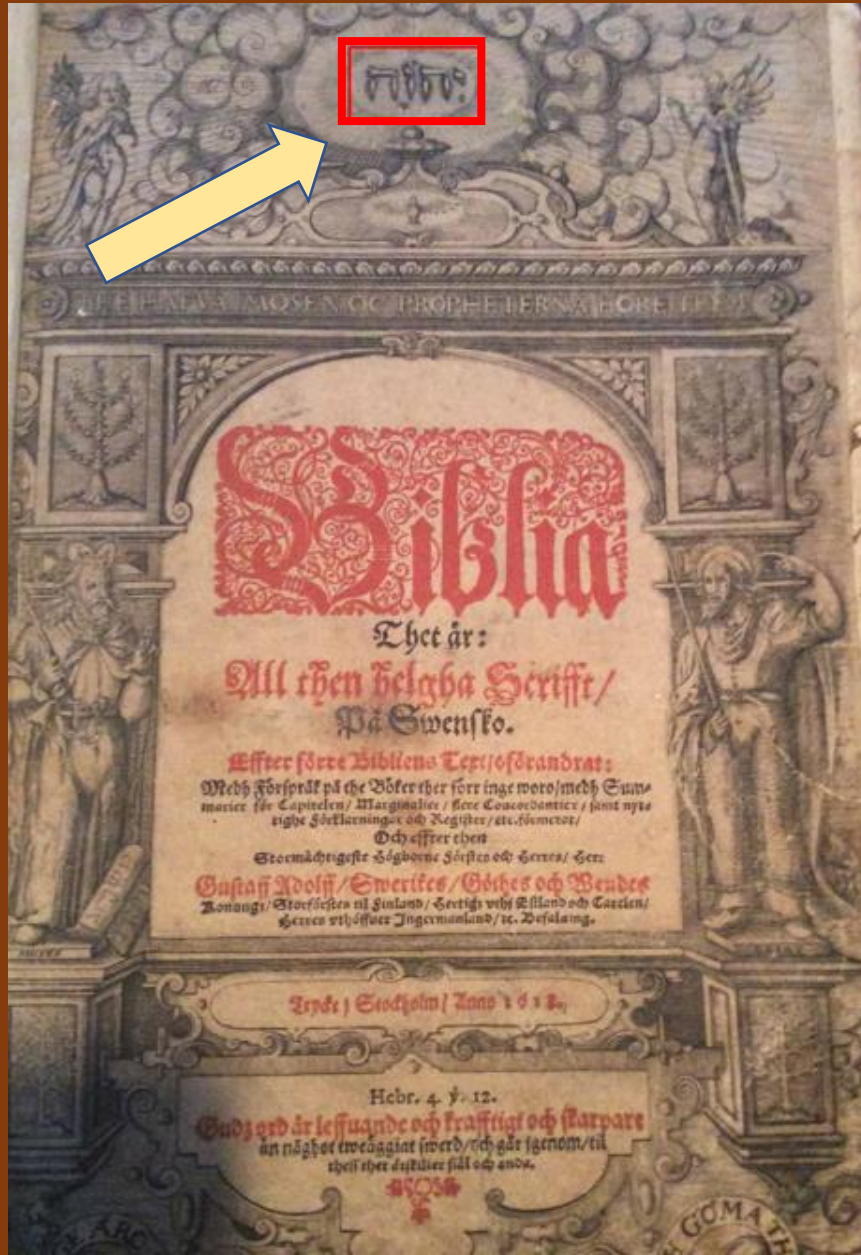

Onsala kyrka,
Kungsbacka

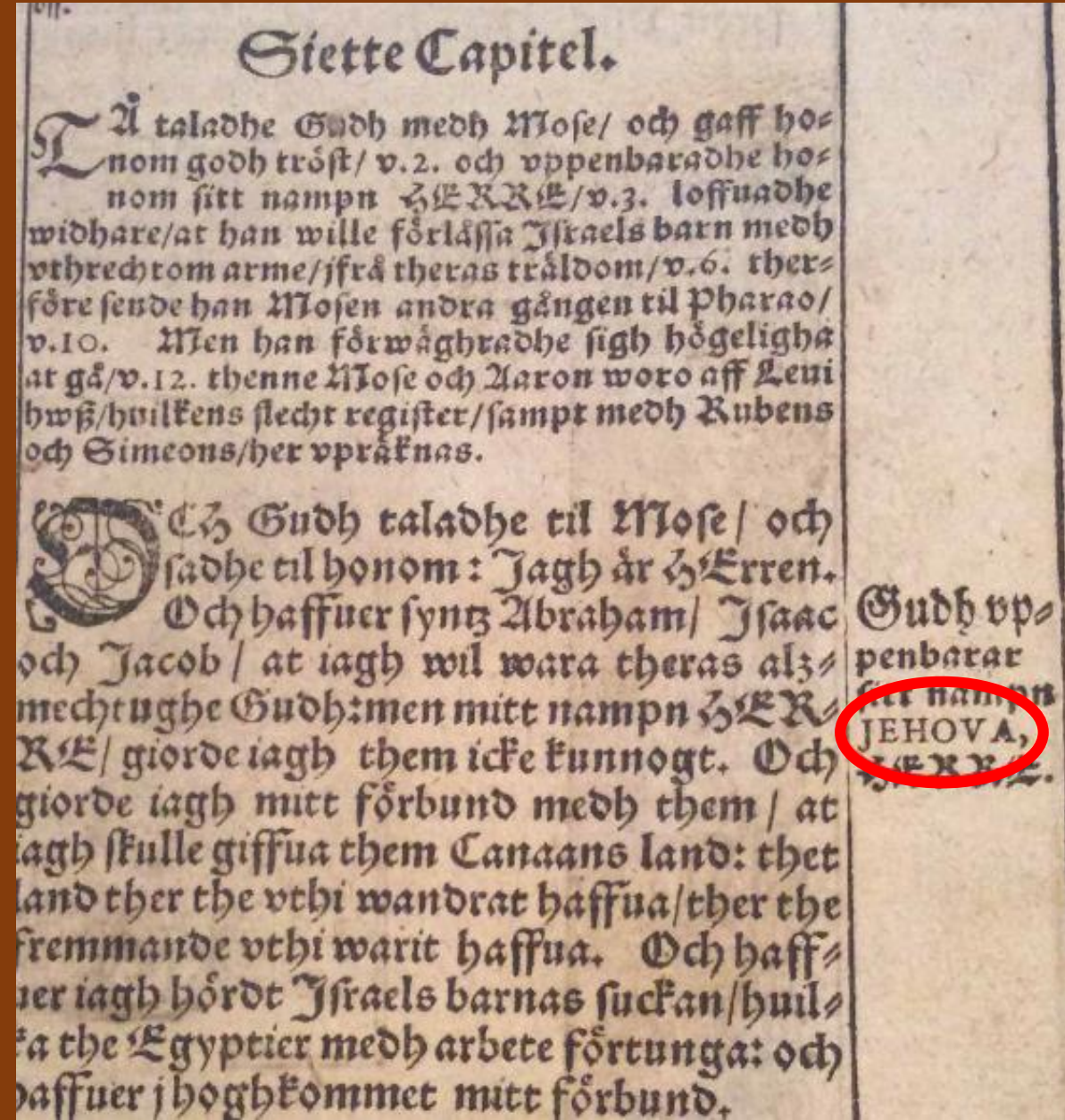
Storklockan från 1948,
Ängelholms kyrka

3: Några exempel på svenska bibelöversättningar

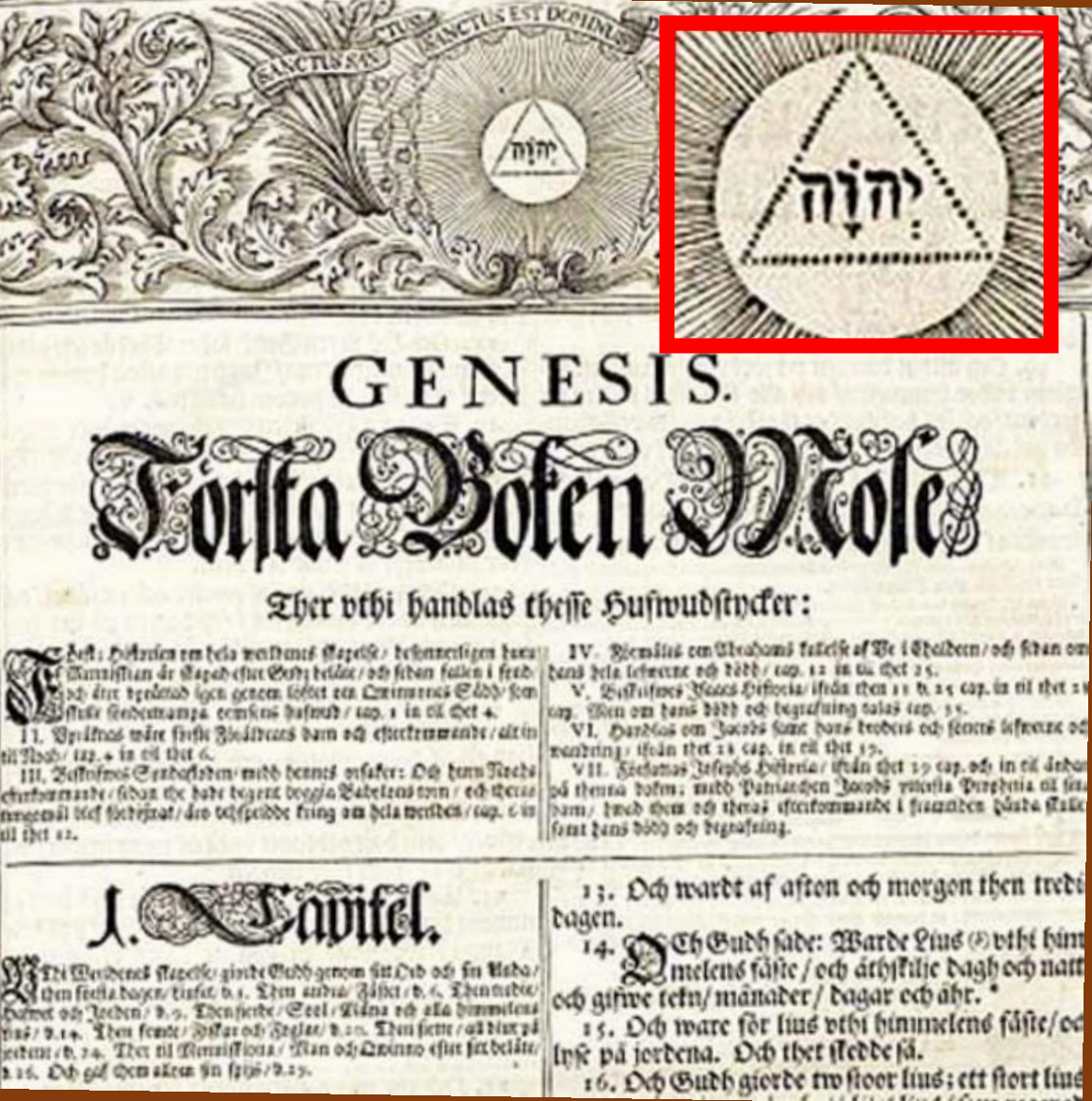

Titelsida till Gustav II Adolfs bibel. Tryckt i Stockholm 1618.

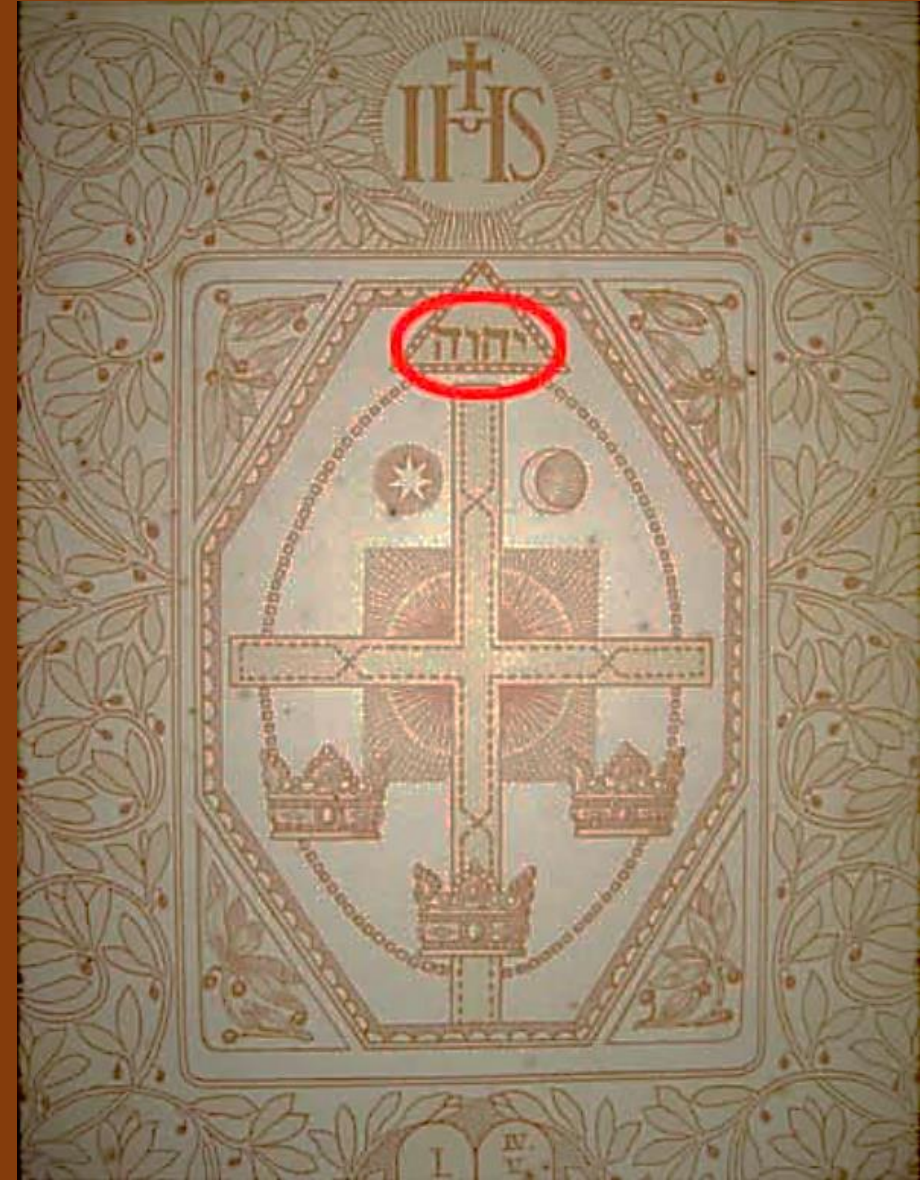
Gudsnamnet i textmarginalen i samma bibel.

Wikipedia om Helge Åkesson: Han översatte och utgav Bibeln i Helge Åkessons Bibelöversättning (1911). Där återgav han konsekvent Gudsnamnet med Jehova, bland annat i Psalm 83:19: "...ditt namn, Jehová, är särskilt för dig, den Högste över hela jorden".

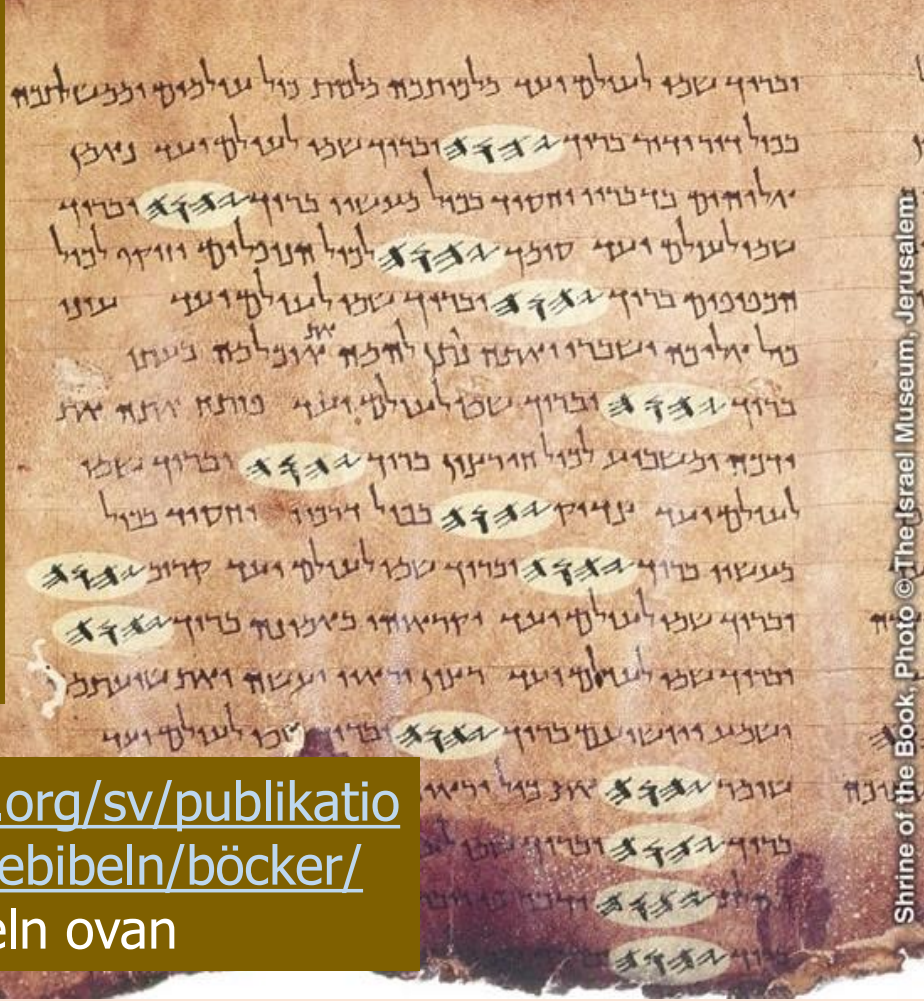

**Karl XII bibel
från 1703**

**Illustrerad
familjebibel
från 1917**

Nya
Världens
översättning
reviderad
2017
Gudsnamnet
återställt
i alla
bibelböcker

Shrine of the Book, Photo © The Israel Museum, Jerusalem

<https://www.jw.org/sv/publikationer/bibeln/studiebibeln/böcker/>
Länk till NV bibeln ovan

Utdrag ur Psalmernas bok från en Dödahavsrulle som dateras till första hälften av första århundradet efter Kristus. Texten är skriven med hebreiska bokstäver typiska för tiden efter den babyloniska fångenskapen. Tetragrammet förekommer ett flertal gånger, men är då skrivet med gammalhebreiska bokstäver.

A4 Guds namn i Gamla testamentet

Guds namn, som skrivs med de fyra hebreiska konsonanterna יהוה, förekommer nästan 7 000 gånger i de hebreiska skrifterna, eller Gamla testamentet. Dessa fyra bokstäver, som också kallas tetragrammet, återges i den här översättningen med "Jehova". Det är det allra vanligaste namnet i Bibeln. Även om bibelskribenterna använde många titlar och beskrivande benämningar om Gud, till exempel "den Allsmäktige", "den Högste" och "Herren", är tetragrammet det enda egennamn som används.

Guds namn skrivet med gammalhebreiska bokstäver från tiden före den babyloniska fångenskapen.

Guds namn skrivet med hebreiska bokstäver från tiden efter den babyloniska fångenskapen.

4: Några exempel i medeltida böcker

Nedan: Swerikes Rijkes LANDS LAGH 1608 och 1638

Till höger: Den svenska psalmboken 1695

Swerikes Rijkes
LANDS LAGH
 Som af Rikssens Rådhs blef öfwer-
 sedd och förbättrat: Och af K. Christofer / Swe-
 rikes / Danmarks / Norrikes / Wendes och Göttha Konung / Dalarnas
 grefwe widh Keen / och Hertigh af Werthern / Ärom efter C. D. 1442.
 Stadstil: Så och af menige Swerikes Rikkes Ständer samtyckt gillat och wedert-
 sighent / hwilken och allt förhan är allmänneligen
 bewrat worden:
 Efter
 Then Stormechtige / Höghborne Furstes och
 Hertes / HENRICH then nittondes / Swerikes / Götthes /
 Wendes / Finmars / Carelers / Lappers / Storlanden / the Casjners / och
 Esters i Lsland etc. Konunge / nådighe befallning / af
 Trycker regängen.

mm

INSIGNIA REGIS ET REGNO.

RVM SVEDIAE ET GOTHIAE.

IEHOVA SOLA DIVINUM

Stockholm / Åhr 1608.

ALTISSIMO SVORVM

GLORIA REEVGIO

mm

Swerikes
Land: Lagh /
 Efter
 Sem hem är aff fordem then Storr-
 mächtige Rychten i Sueden och Here /
 here
CARL then IX,
 Swerikes / Götthes / Wendes / Finmars / Carelers /
 Lappers / Storlanden / the Casjners och Esters
 Konunge / nådighe befallning / af
 Trycker regängen.

STOCKHOLM,
 Tryckerijet aff Henrich Riksser
 medt tryckt i Detslung.

LEGES
 SANCTE
 ET IN-
 VIOLA-
 BILES
 SYNTO

ANNO 1638

POE-
 NA VIO-
 LATI
 IVRIS
 ESTO.

Then Swensta
PSALMBOKEN

Med the Stycker, som ther til
 höra, och på följande sida upptecknade
 finnas.

Appå Kongl. Maj:ts
 Nådigste Befallning, År MDCXCV.
 Öfversedd, och nödtorfteligen förbättrad.

mm

STOCKHOLM,
 Uplagd i för detta Kgl. Tryckeriet med stående Stof,
 hos Årshoren Johan Pfeiffer År 1774.

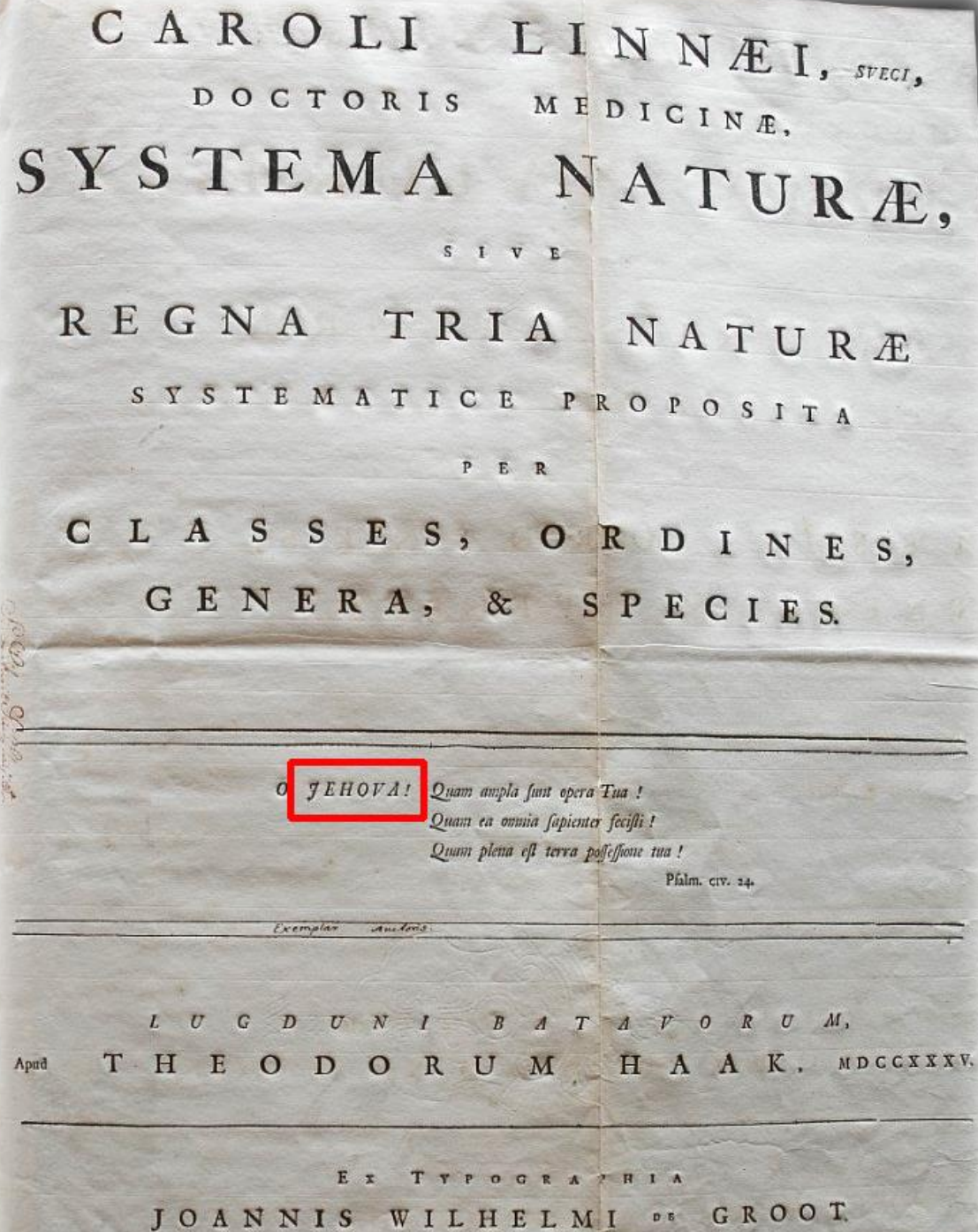
Exempel: Carl von Linné

Titelsidan av Linnés *Systema Naturae* (1735).

Den bibelvers som Carl von Linné citerade är Psalm 104:24.

Den lyder enligt Helge Åkesons översättning från 1911:

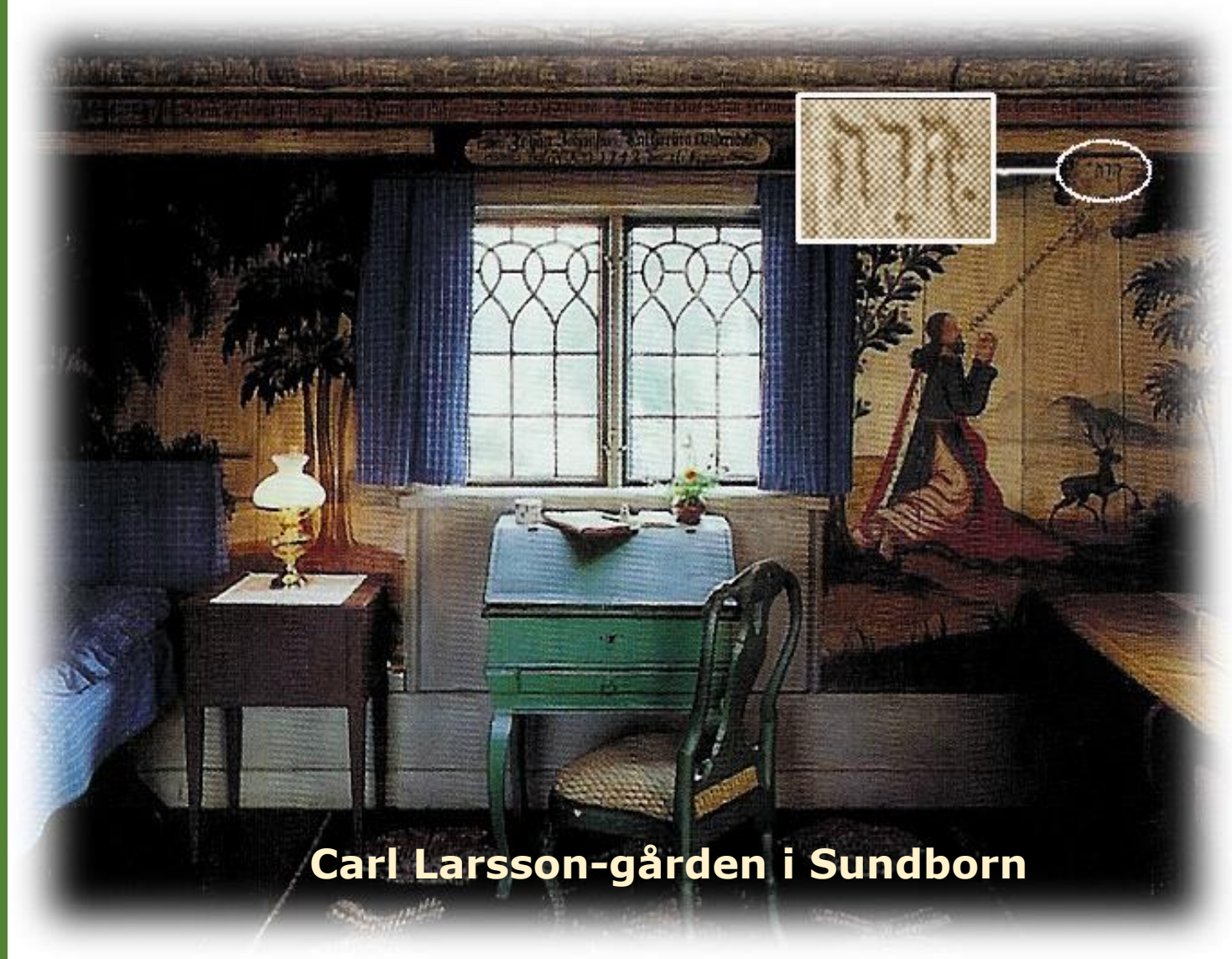
"Huru många äro icke dina verk, Jehová! Med vishet gjorde du dem alla; Jorden är full av din skapelse."

5: Ytterligare exempel ...

Slaget vid
Lund 1676

Carl Larsson-gården i Sundborn

Tavlan, med tetragrammet längst upp till höger, bygger på bibeltexten: *"Som hinden längtar efter vattenbäckar, så längtar min själ efter dig, o Gud."* (Psalm 42:1)

Zetterlöfska huset i Kungälv

Gudsnamnet Jehova finns med i den latinska texten som är hämtad från Psalm 4:9 i Bibeln.

Bibelversen lyder enligt Helge Åkesons översättning:

"I frid både lägger jag mig och insomnar, ty du allena, Jehová, låter mig bo i trygghet."

Citatet sattes upp som ett tack för att huset klarade sig vid den stora branden 1796.

Jonseredsstenen i Partille:

Plats: Korpåsvägen
(Gesebacken), inne i
skogen.

Gudsnamnet inristat av
K. Torin som var präst i
Jonsereds kyrka åren
1864 – 1892.

Vill du forska mer om gudsnamnet?

Det vi har gått igenom är bara ett litet urval av den mängd information och visuellt material som hemsidan

www.gudsnamnet.se innehåller.

Ett stort antal länkar (listan till höger) ger ytterligare information från andra länder.

Helge Åkessons översättning av Psalm 83:19 avslutar denna presentation:

"Låt dem veta, att du är, att ditt namn, Jehová, är särskilt för dig, den Högste över hela jorden."

<https://wol.jw.org/sv/wol/d/r14/lp-z/101996791> (Länk till intressant artikel om Helge Åkesson och hans översättning)

[Gudsnamnet i Danmark](#)

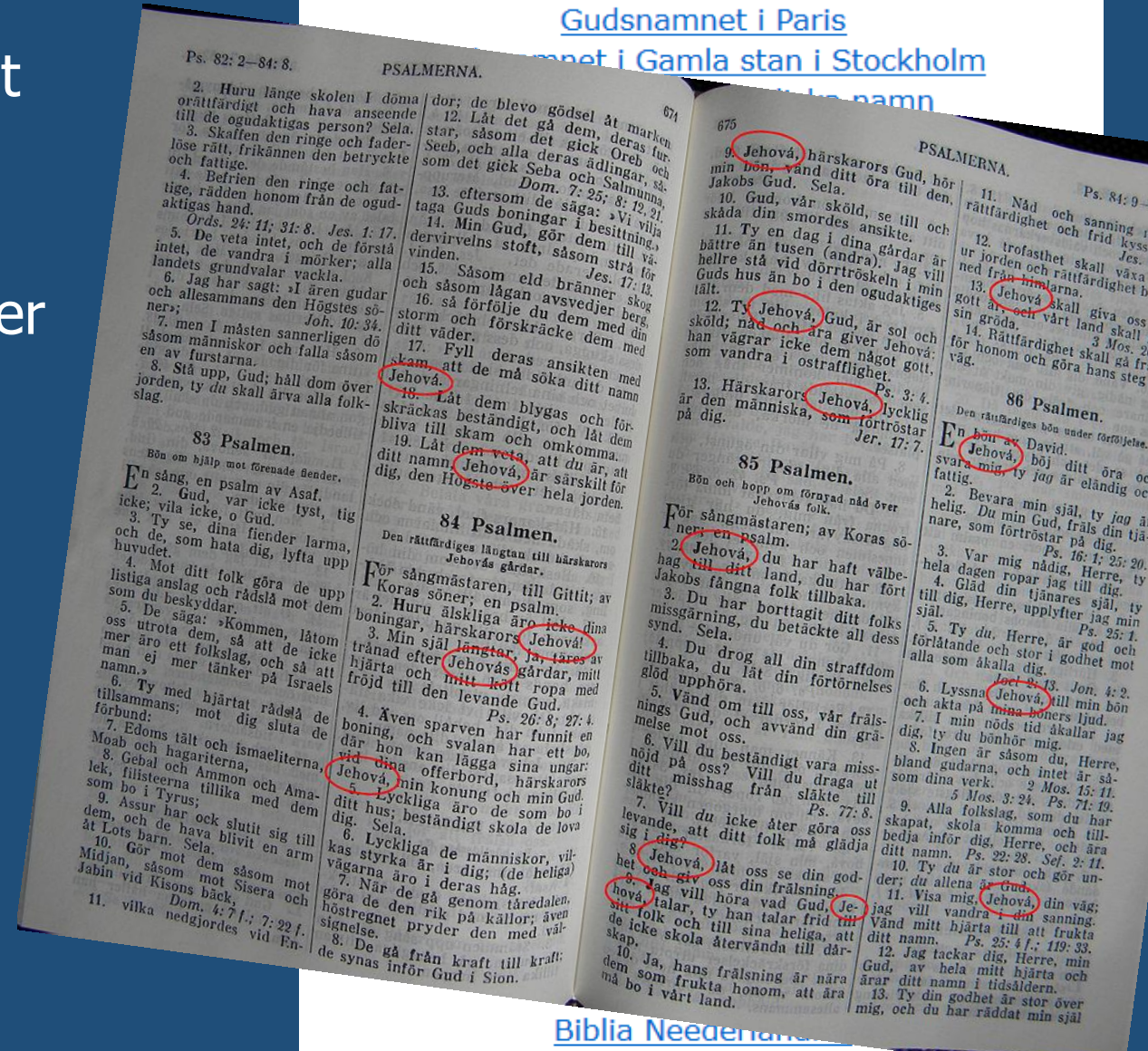
[Gudsnamnet i Norge](#)

[Gudsnamnet i svensk kyrkoarkitektur](#)

[Gudsnamnet i några andra länder](#)

[Gudsnamnet i Paris](#)

[Gudsnamnet i Gamla stan i Stockholm](#)

[Biblia Neederlands](#)

[Bibelarchiv - Vegelahm](#)